

Fort Pienc

CONEIX EL TEU BARRI

Fixample

Ruta 1 - Del fort Pienc al segle XXI

- 01. Plaça de Tetuan
- 02. Asil de les Germanetes dels Pobres
- 03. Passeig de Sant Joan
- 04. Biblioteca Pública Arús
- 05. Casa Estapé
- 06. Arc de Triomf
- 07. Hidroelèctrica de Catalunya – Espai Endesa
- 08. Plaça d'André Malraux
- 09. Carretera antiga d'Horta
- 10. Plaça Anna Lizaran
- 11. Plaça de Fort Pienc
- 12. Centre Cívic Ateneu Fort Pienc – Mercat-Biblioteca
- 13. Estació del Nord
- 14. Parc de l'Estació del Nord
- 15. Arxiu de la Corona d'Aragó
- 16. Pont de Marina
- 17. Jardins de Lina Ódena

Ruta 2 - Fort pienc, a escena!

- 18. Plaça de les Arts
- 19. L'Auditori
- 20. ESMUC
- 21. Museu de la Música de Barcelona
- 22. Teatre Nacional de Catalunya
- 23. Encants Vells de Barcelona – Bellcaire
- 24. Jardí de les Alzines
- 25. Sala Versus Glòries
- 26. Casa dels Braus
- 27. Parròquia de la Mare de Déu del Roser
- 28. Jardins d'Anais Napoleon
- 29. La Monumental
- 30. Bodega Monumental
- 31. Jardins de Manuel de Pedrolo
- 32. Jardins de Clotilde Cerdà
- 33. Escola Ramon Llull
- 34. Mitgera dels balcons

Ajuntament de Barcelona

Districte de l'Eixample

Ruta 1

DEL FORT PIO AL S. XXI Aiguamolls, rierols i bassals formaven part del poble que posteriorment esdevindria Sant Martí de Provençals, on més tard es van demanar construir el Rec Comtal per abastir la ciutat. Zona de pas per a persones, mercaderies i exèrcits pel que era l'antiga via romana fins a la construcció de la segona muralla de Barcelona, va experimentar el primer canvi amb la construcció del Fort Pioc al lloc ocupat per les trinxeres durant el setge de 1713-1714. La construcció de l'estació del Nord i el Pla Cerdà va donar al barri una nova configuració que avui encara es manté viva i oberta al futur. Us convidem a descobrir els seus vestigis històrics i els principals pols d'atracció en una agradable caminada.

DEL FORT PIO AL S. XXI Ciénegas, arroyos y charcos formaban parte de un pueblo que posteriormente se convertiría en Sant Martí de Provençals y donde más tarde se pidió construir el Rec Comtal para abastecer la ciudad. Zona de paso para personas, mercancías y ejércitos por lo que era la antigua vía romana hasta la construcción de la segunda muralla de Barcelona, experimentó el primer cambio con la construcción del Fort Pioc en el lugar que ocupaban las trincheras durante el asedio de 1713-1714. La construcción de la Estación del Norte y el Plan Cerdá dio al barrio una nueva configuración que todavía hoy se mantiene viva y abierta al futuro. Os invitamos a descubrir sus vestigios históricos y los principales puntos de atracción en una agradable caminata.

FROM FORT PIO TO THE 21st CENTURY Wetlands, streams and basins were part of this village, that later became Sant Martí de Provençals. "Rèc Comtal" was built in this area years later, an old canal that was the fresh water supplier to the city. Passage zone for people, goods and armies since this was the old Roman route until the construction of the second wall. The area experienced its most significant change with the origination of Fort Pioc, in the same place occupied by trenches during the siege in 1713-1714. The construction of Estació del Nord and Pla Cerdà configured a new neighbourhood that nowadays is still alive and open to the future. We invite you to discover its historical remains and the main interest points in a pleasant walk.

01. PLAÇA DE TETUAN Plaça que ret homenatge als voluntaris catalans que van conquerir Tetuan (1863). Hi trobarem des de l'any 1985 el monument al Dr. Bartomeu Robert, obra de Josep Llimona, aixecat l'any 1904 a la plaça Universitat.

Plaza que rinde homenaje a los voluntarios catalanes que conquistaron Tetuán (1863). Desde el año 1985 preside la plaza el monumento al Dr. Bartomeu Robert, obra de Josep Llimona, levantado en 1904 en la plaza Universitat.

This square receives tribute to the Catalan volunteers who conquered Tetuán (1863). Here, since 1985, we can find the monument to Dr. Bartomeu Robert, work by Josep Llimona, built in 1904 at Plaça d'Universitat.

02. ASIL DE LES GERMANETES DELS POBRES - Pl. Tetuan, 45-49

La llar per a gent gran de la congregació de Santa Joana Jugan és un equipament típic del segle XIX que inclou una església neogòtica amb coberta vidriada i un claustre enjardinat amb àrcades.

El hogar para ancianos de la congregación de Santa Joana Jugan es un equipamiento típico del siglo XIX que incluye una iglesia neogótica con cubierta vidriada y un claustro ajardinado con arcos.

Este hogar para los ancianos de la congregación de Santa Joana Jugan, es un edificio típico del siglo XIX que incluye una iglesia neogótica con cubierta vidriada y un claustro ajardinado con arcos.

03. PASSEIG DE SANT JOAN

Passeig senyorial i de oci familiar que uneix el Eixample i Gràcia, i que gràcies a les recents remodelacions s'ha convertit en el corredor verd, urbà i sostenible que s'estén fins al parc de la Ciutadella.

Paseo señorial y de ocio familiar que unea el Eixample y Gràcia y que, gracias a las recientes remodelaciones, se ha convertido en el corredor verde, urbano y sostenible que se extiende hasta el parque de la Ciutadella.

A majestic and family-friendly avenue that connects Eixample with Gràcia and, thanks to the recent refurbishment, it has become a green, urban and sustainable corridor that extends to the Parc de la Ciutadella.

04. BIBLIOTECA PÚBLICA ARÚS - Pg. Sant Joan, 26

Biblioteca especializada en els moviments socials –l'obrisme a Catalunya– i els estudis sobre la maçoneria.

Biblioteca especializada en los movimientos sociales –el obrerismo en Cataluña– y los estudios sobre la maçonería.

Specialized library in social labour movements –“obrism” in Catalonia and studies in Freemasonry.

05. CASA ESTAPÉ - Pg. Sant Joan, 6

Està recoberta amb teules vidriades en forma d'escates blanques i verdes. La cúpula alegórica al projecte inicial que corona l'edifici modernista de Bernardí Martorell és impressionant.

Està recubierta de tejas vidriadas en forma de escamas blancas y verdes. La cúpula añadida al proyecto inicial que corona el edificio modernista de Bernardí Martorell es impresionante.

It is covered with glazed tiles in the form of white and green scales. This impressive dome was added to the initial project and crowns this modernist building by Bernardí Martorell.

06. ARC DE TRIOMF - Pg. Lluís Companys, 15

Construit arran de l'exposició Universal de 1888, és una de les obres modernistes més populars de la ciutat, tanca el passeig de Sant Joan i és la porta de l'Eixample i de Ciutat Vella.

Construido para la Exposición Universal del 1888, es una de las obras modernistas más populares de la ciudad, cierra el paseo de Sant Joan y es la puerta de entrada al Eixample y a Ciutat Vella.

Built on the occasion of the 1888 Universal Exposition; it is one of the most popular modernist attractions of the city. Arc de Triomf closes Passeig de Sant Joan and it is the main gateway to Eixample and Ciutat Vella districts.

07. HIDROELÉCTRICA DE CATALUNYA - ESPAI ENDESA

Av. Vilanova, 12

Aquesta antiga central tèrmica és un imponent edifici modernista obra de l'arquitecte Pere Falqués i Urpi. Elements de pedra, maó vist i ferro forjat emmarquen una particular entrada, en una cantonada, que li confereix un caràcter singular.

Esta antigua central térmica es un imponent edificio modernista obra del arquitecto Pere Falqués i Urpi. Elementos de piedra, ladrillo visto y hierro forjado enmarcan una particular entrada, en una esquina, que le confiere un carácter singular.

This old thermal power plant is an imposing modernist building designed by the architect Pere Falqués i Urpi. Elements made of stones, bricks and wrought iron frame a particular entrance, in a corner, which gives it a unique character.

08. PLAÇA D'ANDRÉ MALRAUX

Els veïns van reclamar l'espai entre l'Arc de Triomf i l'Estatió del Nord, que ara acull una zona de joc i passeig, per homenatjar André Malraux, un novel·lista, aventurer i polític francès que lluitava per les llibertats.

Los vecinos reclamaron el espacio entre el Arc de Triomf y la Estación del Norte, que ahora acoge una zona de juegos y paseo, para homenajear a André Malraux, novelista, aventurero y político francés que luchaba por las libertades.

The neighbours claimed the space between Arc de Triomf and Estació del Nord, which nowadays you can find a playground and a promenade, paying tribute to André Malraux, a novelist, adventurer and French politician who fought for the freedom.

09. CARRETERA ANTICA D'HORTA • Alí Bei, 51 i Ausiàs Marc, 78

Interior d'illa que recorda l'antic camí molt transitat per traginers, bigadiers i tartanes de la noblesa que comunicava el Portal Nou de la muralla de Barcelona amb Horta.

Interior de manzana que recuerda el antiguo camino muy transitado por arrieros, lavaderos y tartanas de la nobleza que comunicaba el Portal Nou de la muralla de Barcelona con Horta.

This block interior reminds us the old road, travelled by merchants, washerwomen and nobility wagons, which connected Portal Nou of the old city wall with Horta.

10. PLAÇA ANNA IZARAN

Espai reurbanitzat de 1.750 m² envoltat d'equipaments municipals que vol afavorir la vida veïnal. El nom de la plaça ha estat triat a petició de les associacions i entitats del barri.

Espacio reurbanizado de 1.750 m² rodeado por equipamientos municipales que quiere favorecer la vida vecinal. El nombre de la plaza ha sido elegido a petición de las asociaciones y entidades del barrio.

Space redeveloped with 1750 m² surrounded by municipal facilities with the purpose of favouring the neighbourhood's life. The name has been chosen at the request of the neighbourhood's associations and entities.

11. PLAÇA DE FORT PIENC

El gentilici d'aquesta plaça dona nom al barri i recorda la fortalesa de defensa aixecada pel general Francesco Pio de Savoia després de la Guerra de Successió. El gentilici de esta plaza da nombre al barrio y recuerda la fortaleza de defensa levantada por el general Francesco Pio de Savoia tras la Guerra de Sucesión. This square gives name to the neighbourhood and recalls the fortification erected by General Francesco Pio de Savoia, after the War of the Spanish Succession.

12. CENTRE CÍVIC ATENEU FORT PIENC – MERCAT – BIBLIOTECA PL. Fort Pienc, 4-5

Aquests equipaments municipals fan barri perquè donen servei (mercat), ofereixen multitud de propostes d'oci (Centre Cívic Ateneu Fort Pienc) i impulsen l'educació (biblioteca).

Estos equipamientos municipales refuerzan la vida del barrio, ya que dan servicio (mercado), ofrecen múltiples propuestas de ocio (Centro Cívico Ateneo Fort Pienc) e impulsan la educación (biblioteca).

These municipal facilities provide services, such as the local market, leisure proposals (Ateneo Fort Pienc Community Centre) and education (library).

Rutes Fort Pienc

El barri del Fort Pienc creix en una part del pla de Barcelona que històricament va ser poc poblada, situada terra endins. Per aquí es creuaven alguns dels camins més importants que connectaven Barcelona amb el món, com és el camí a Montcada, que unia el pla amb el Vallès, Girona i França. També hi passava el Rec Comtal, subministrador d'aigua dolça a la ciutat, i la carretera d'Horta, que portava cap a Collserola. Per aquest motiu, després de la caiguda de Barcelona el 1714, el capità general del exèrcit borbònic Francesco Pio de Savoia va ordenar el 1715 aixecar-hi la fortalesa de Fort Pioc, origen del nom del barri. Us convidem a descobrir-lo amb dues rutes de mig dia que es poden fer perfectament una a continuació de l'altra, si us resulten atractives o si disposeu de més temps. La intenció és que gaudiu d'un present amb molt de futur, però sense que us oblideu del passat del barri.

Hi col·labora:
l'Arxiu Històric de Fort Pienc

RUTAS FORT PIENC

El barrio del Fort Pienc crece en una zona del plano de Barcelona que históricamente fue poco poblada, situada en el interior. Allí se cruzaban algunas de las vías más importantes que conectaban Barcelona con el mundo, como el camino a Montcada, que unía el plan con el Vallés, Gerona y Francia; también el Rec Comtal, suministrador de agua dulce a la ciudad, y la carretera de Horta, que conducía a Collserola. Por esta razón, tras la caída de Barcelona en 1714, el capitán general del ejército borbónico Francesco Pio de Savoia ordenó, en 1715, levantar la fortaleza de Fort Pioc, dando origen al nombre del barrio. Os invitamos a descubrirlo con dos rutas de medio día que pueden hacerse perfectamente una a continuación de la otra, si os resultan atractivas o si disponéis de más tiempo. La intención es que disfrutéis de un presente lleno de futuro, sin olvidar el pasado del barrio.

We invite you to discover it with two half-day routes, which can be perfectly done one after the other. The purpose is to enjoy a present with a great future, but without forgetting the neighbourhood's past.

23. ENCANTS VELLS DE BARCELONA – BELLCAIRE

Castillejos, 158
Vell, nou i insòlit es combinen als miralls de la coberta que reflecteixen la intensa activitat d'un dels mercats més emblemàtics i antics de la ciutat.

Lo viejo, nuevo y lo insólito se combinan en los espejos de la cubierta que reflejan la intensa actividad de uno de los mercados más emblemáticos y antiguos de la ciudad.

The old, the new, and the unusual coexist with the mirrors of the roof that reflect the intense activity of one of the most emblematic and ancient markets in the city.

24. JARDÍ DE LES ALZINES

Cruilla Casp, Castillejos i Gran Via.

Espai on trobem les alzines recuperades de l'interior de l'anella viària de l'antiga plaça de les Glòries que esperen ubicació definitiva en el futur parc previst pel projecte Canòpia Urbana.

Espacio donde encontramos las alzinas recuperadas del interior de la anilla viaria de la antigua plaza de las Glòries que esperan ubicación definitiva en el futuro parque previsto por el proyecto Canopía Urbana.

In this space, we can find the oaks recovered from the ring road of the old Plaza de las Glòries that await a definitive location in the future planned park, belonging to Canopía Urbana project.

25. SALA VERSUS GLÒRIES

Castillejos, 179

Ofereix una proposta arriscada que es consolida amb una programació pròpia de teatre alternatiu en un espai poc convencional, amb un escenari central.

Ofrece una propuesta arriesgada que se consolida con una programación propia de teatro alternativo en un espacio poco convencional, con un escenario central.

It offers a transgressive proposal that is consolidated with its own alternative theatre programme, in an unconventional space, with a central stage.

26. CASA DELS BRAUS

Gran Via de les Corts Catalanes, 798-804

Bloc d'habitatges conegut com la Casa dels Toreros, on la decoració de la façana i vestíbuls són escenes de taumaturgia.

Bloque de viviendas conocido como la Casa de los Toreros, donde la decoración de la fachada y vestíbulos son escenas de taumaturgia.

Block of flats known as the Casa de los Toreros, where the decoration of the facade and lobbies are bullfighting scenes.

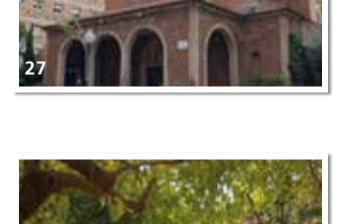
27. PARRÒQUIA DE LA MARE DE DéU DEL ROSER

Gran Via de les Corts Catalanes, 796

Una capella senzilla que va ser l'origen d'una església neogòtica, els murs cremats de la qual van ser una escola durant la postguerra. La parròquia ha estat el punt de trobada del veïnat.

Una capilla sencilla que ej. origen de una iglesia neogótica, cuyos muros quemados fueron una escuela durante la postguerra. La parroquia ha sido el punto de encuentro del vecindario.

A simple chapel was the origin of this neo-Gothic church, its burned walls was a school during the post-war period. The parish has been the meeting point of the neighbourhood.

28. JARDINS D'ANAÏS NAPOLEON

Marina, 155

Aquest interior d'illa recuperat està dedicat a Anaïs Tiffon, amb el pseudònim de Napoleón, primera fotògrafo professional catalana y emprendedora pionera del cinema a Catalunya.

Este interior de manzana recuperado está dedicado a Anaïs Tiffon, con el pseudónimo de Napoleón, primera fotógrafa profesional catalana y emprendedora pionera del cine en Cataluña.

This renovated block interior is